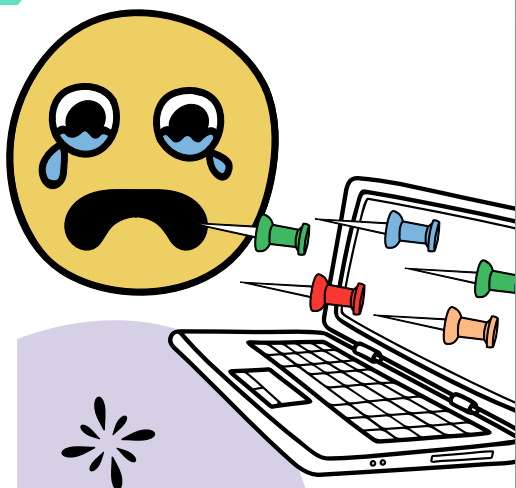

ZIŅU IZDEVUMS #34

ŠAJĀ IZDEVUMĀ

- Dzejoļi par internetu skolēniem
- 30 dienu izaicinājums "Virtuālais restarts"
- LR1 Ģimenes studija raidījums "Iepazīšanās un krāpniecība internetā"
- Seminārs pedagogiem "Lai melns kaķis nepārskrien pāri ceļam..."
- Uzticības tālrunim 116111 izstrādāta mobilā lietotne
- VBTAI informatīvi video par grūmingu (*grooming*)
- Pilsētas ABC 1. sezona noslēgusies
- 4. studija sižets "Vai iespējams izdzēst ierakstus par sevi no Google?"
- Materiāli par drošību un medijpratību

DZEJOĻI PAR INTERNETU

Šajā materiālā ir apkopoti dzejoļi, lai rosinātu klasē sarunas par mobilo telefonu, internetu, datoru, drošību internetā, jēgpilnu interneta lietošanu, atkarībām un citiem mūsdienās nozīmīgiem jautājumiem.

Kāpēc dzejoļi? Dzejoļi attīsta prātu, rosina iztēli, raisa idejas un vedina uz sarunu, pilnveido vārdu krājumu, stiprina koncentrēšanās prasmes, mazina bailes lasīt (teksti ir īsi), sniedz zināšanas, uzlabo atmiņu un rada daudz, daudz prieka. Lasiet, spēlējieties, runāiet par un ar dzejoļiem, jo dzeja ir zīmēšana ar vārdiem! Un kurš gan ir teicis, ka skaists dzejolis var būt tikai par sauli, jūru un ziediem?! Lasiet paši — arī par mobilo telefonu var būt īsta dzeja! Lai izziņas pilnas sarunas, jautājumi un atbildes, pārdomas un rīcība, sperot drošus soļus digitālā pasaulē!

Materiālā piedāvātas arī 15 idejas darbam ar dzejoļiem klasē, dažas no idejām aprakstītas zemāk:

➤ Lasiet dzejoļi čukstus, skaļi, ātri

vai lēnām, mainiet intonācijas (klasesbiedri ceļ emocijzīmes, kas norāda, kā dzejolis jāsaka);

➤ Zīmējiet visu dzejoļi vai aizstājiet dažus vārdus ar zīmējumiem;

➤ Veidojiet plakātu, izmantojot attēlus no žurnāliem, vai radiet savu foto stāstu par dzejoļi;

➤ Izvēlieties virsrakstu un trīs rindas no dzejoļa, bet pārējās rakstiet paši;

➤ Mainiet daļu vārdu dzejoļi vai sajauciet esošos vietām. Spēlējieties ar vārdiem un skatieties, kā dzejolis mainās.

Aicinām skolotājus un vecākus **piedāvāt bērniem lasīt dzejoļus un kopā diskutēt par tajos ietvertajām tēmām**, lai rosinātu bērnus lietot internetu jēgpilni un rūpēties par savu drošību internetā.

PADOMI ŠEIT >

30 DIENU IZACINĀJUMS "VIRTUĀLAIS RESTARTS"

Drossinternets.lv izveidojis 30 dienu izaicinājumu skolēniem "Virtuālais restarts", kurā iekļauti 30 praktiski uzdevumi, kurus aicinām skolotājus piedāvāt skolēniem izpildīt, lai viņi ikdienā spētu atrast līdzsvaru starp reālo un virtuālo dzīvi, novērst pārmērīgu atkarību no digitālajām ierīcēm un virtuālās vides. Materiālā arī iekļauti padomi, lai bērni rūpētos par savu drošību internetā un spētu sevi pasargāt no dažādiem apdraudējumiem. **Padomu mērķis** ir ne tikai veicināt, ka bērni kontrolē laiku, ko pavadā internetā, un rūpējas par savu drošību, bet palīdz veidot labāku interneta vidi, cienot viens otru un savu privātumu.

30 dienu izaicinājums

Virtuālais restarts

1. DIENA IZDĒS telefonā lietotnes (aplikācijas), kuras vairs neizmanto. Atbrīvo vietu telefonā un lieki nenoslogo tā atmiņu!	2. DIENA IZSLĒDZ paziņojumu (notifikāciju) saņemšanu, kamēr pildi mājas darbus. Koncentrējies tikai uz mācībām!	3. DIENA ATSTĀJ pa nakti telefonu ārpus savas gulamistabas. Izgulējies cilvēks = laimīgs cilvēks.	4. DIENA NELIETO telefonu. kad vakariņo kopā ar savu ģimeni – parunā ar viņiem un pastāsti, kā tev pa dienu gājis.
5. DIENA KRITISKI izvērtē visu, ko redzi sociālajos tīklos. Atceries, ka internetā publicētais bieži ir pārāk "perfekts" un atšķiras no realitātes.	6. DIENA NESEKO kontiem, kas tevi negatīvi iespaido – rada nepatīkamas izjūtas, nemieru vai atgādina par sāpīgām lietām.	7. DIENA BLOKĒ kontus, kuri mudina uz depresīvu noskaņojumu vai destruktīvu rīcību.	8. DIENA NOŅEM sevi no tiem foto, kuros nevēlies, ka esi atzīmēts/a. <i>Spied uz ... – Tag options – Remove Me from Post vai Hide from My Profile</i>
9. DIENA UZLIEC divu faktoru	10. DIENA BLOKĒ cilvēkus,	11. DIENA NELIETO telefonu vismaz 1 h	

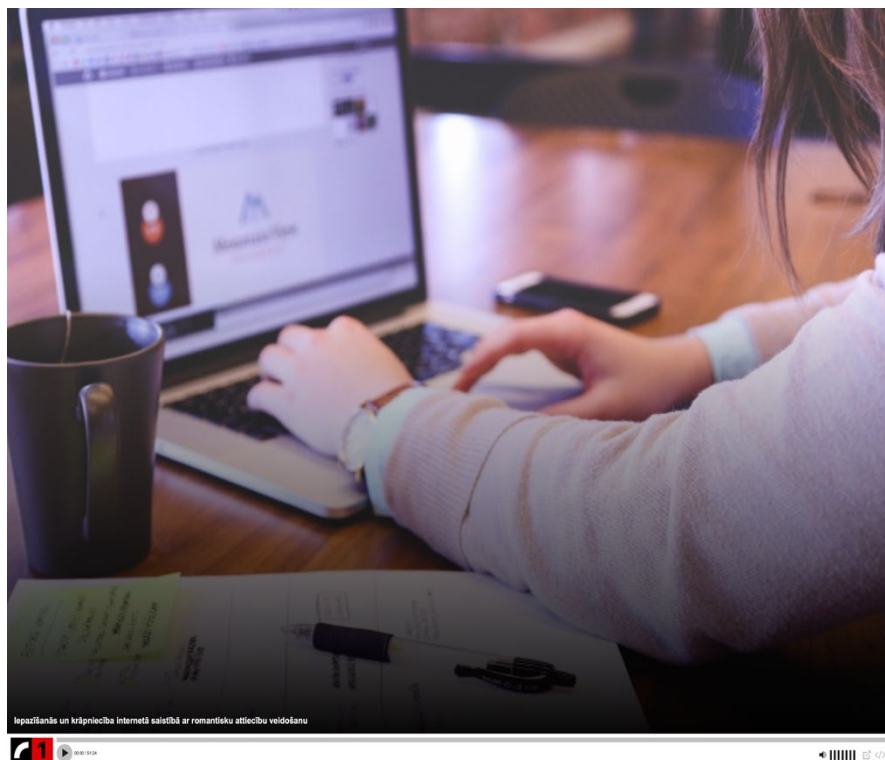
30 izaicinājuma padomus aicinām izvietot klasē, bibliotēkā, jauniešu centrā un citur, kur uzturas bērni un jaunieši, lai

skolēni tos katru dienu redz un var pildīt uzdevumus.

[PADOMI ŠEIT >](#)

LR1 ĢIMENES STUDIJA RAIDĪJUMS

"IEPAZĪŠANĀS UN KRĀPNIECĪBA INTERNETĀ"

Kāpēc aizvien biežāk sastopamies ar krāpniecību, kas saistīta ar romantisku attiecību veidošanu internetā, kādi ir viltvārzu lietotie darbības mehānismi un kāpēc aizvien atrodas kāds, kas uz tiem uzķeras, LR1 Ģimenes studijā vērtēja Drošāka interneta centra vadītāja Latvijā **Maija Katkovska** un klīniskā psiholoģe **Kristīne Balode**.

Lai arī iepazīties internetā mūsdienās ir ierasts veids kā jauniešiem, tā pieaugušajiem, ir svarīgi saglabāt veselo saprātu un kritiski izvērtēt informāciju, jo īpaši, paturēt prātā, ka **tu nezini, kas ir otrā pusē, ja persona, ar kuru saraksties, nekad neesi satīcis reālajā dzīvē**, jums nav kopīgu draugu un viņš/ viņa ir ārzemnieks.

[RAIDĪJUMS ŠEIT >](#)

Seminārs pedagogiem

"LAI MELNS KAĶIS NEPĀRSKRIEN PĀRI CEĻAM..."

19. oktobris, 2020 plkst. 13.30 – 17.00

Valsts izglītības satura centrs

CEĻU SATIKSMES DROŠĪBAS DIREKCIJA

RĪGAS
MOTORMUZEJS

Latvijas Drošāka interneta centrs sadarbībā ar Valsts izglītības satura centru un Ceļu satiksmes drošības direkciju organizē semināru pedagogiem, lai aktualizētu drošības jautājumus ceļu satiksmē un skaidrotu, kā skolēnu izglītošanu par drošību uz ceļa integrēt ar medijpratību.

Seminārs notiks **19. oktobrī no plkst. 13.30 – 17.00** Rīgas Motormuzejā,

S. Eizenšteina ielā 8, to varēs skatīties arī tiešsaistē CSDD Facebook lapā: www.facebook.com/csddlatvia/

Seminārā informēsim par diagnostikas darba 10.-12. klasēm* rezultātiem, analizēsim skolēnu kļūdas, informēsim par jaunāko statistiku un novērojumiem — satiksmes dalībnieku attieksmē un rīcībā, kā arī sniegsim atbalstu pedagogiem un ieteikumus darbam,

pilnveidojot skolēnu satiksmes drošības pratību.

Aicinām reģistrēties semināram, **līdz 15. oktobrim** aizpildot formu [šeit](#). Klātienē dalībniekiem vietu skaits ierobežots.

REĢISTRĒTIES ŠEIT >

* Šā gada sākumā Drossinternets.lv sadarbībā ar CSDD un VISC organizēja diagnostikas darbu par drošību ceļu satiksmē 10.-12. klašu skolēniem. Diagnostikas mērķis bija konstatēt skolēnu zināšanas par drošību ceļu satiksmē, noskaidrot skolēnu attieksmi un potenciālo rīcību situācijās, kas saistītas ar drošību uz ceļa, kā arī noteikt skolēnu prasmes kritiski izvērtēt informāciju medijos par notikumiem uz ceļa. Informācija un rezultāti apskatāmi šeit: <https://csdd.drossinternets.lv/>

BĒRNU UN PUSAUDŽU UZTICĪBAS TĀLRUNIS 116111 LIETOTNE

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas (VBTAI) Bērnu un pusaudžu uzticības tālrunis 116111 izveidojis jaunu aplikāciju, kurā vienkopus atrodami visi tālruņa piedāvātie pakalpojumi. **Ar jaunās aplikācijas palīdzību bērni un pusaudži var bez maksas zvanīt Uzticības tālrunim 116111, saņemt e-konsultācijas, kā arī sazināties ar konsultantiem čātā.**

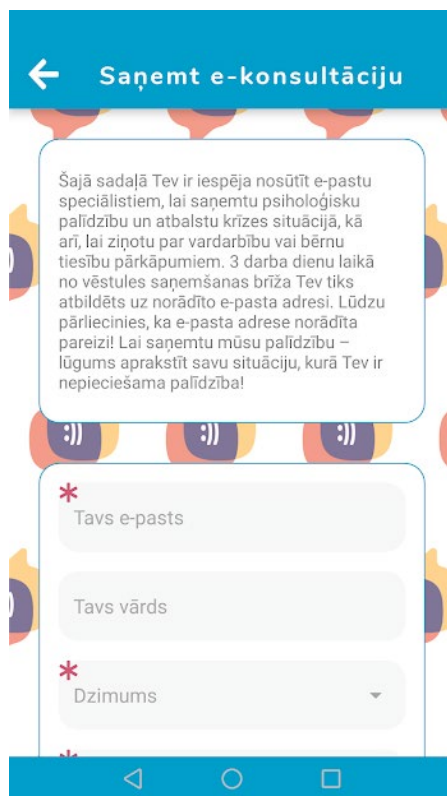

“Laikā, kad liela daļa ikdienas noris virtuālajā vidē, ir būtiski pielāgoties un meklēt veidus, kā piedāvāto palīdzību sniegt bērniem un pusaudžiem maksimāli ērtā veidā. **Neretījaunākajai paaudzei tieši rakstot ir vieglāk izteikt smagas emocijas un domas un kopīgi ar speciālistiem meklēt risinājumus grūtībām, jo par notikušo ir grūti runāt.** Ievērojot, ka bērni un pusaudži arvien biežāk izmanto e-konsultācijas, lai saņemtu atbildes uz sev svarīgiem jautājumiem, tika izveidots Uzticības tālruņa čāts. Savukārt, lai bērniem un pusaudžiem būtu iespēja visus piedāvātos pakalpojumus atrast vienuviet un lai katrs varētu izdarīt izvēli par sev atbilstošāko saziņas veidu, tika

sperts nākamais solis un izveidota mobilā aplikācija “Uzticības tālrunis”. No aplikācijas ne tikai iespējams zvanīt uz Uzticības tālruni, uzsākt čātu vai rakstīt e-konsultācijas formā, bet arī atrast sev noderīgu informāciju.”, informēja VBTAI speciāliste Anda Saulūna.

2020. gadā (no gada sākuma līdz 31. augustam) Uzticības tālrunis 116111 saņēmis **4414 zvanus un pa tālruni tikušas sniegtas 4223 konsultācijas**. Citos kanālos (čāts, e-konsultācijas) sniegtas 206 konsultācijas, kopumā sniedzot palīdzību 4538 gadījumos. 63% gadījumu pēc palīdzības šajā gadā ir vērsušies paši bērni.

Uzticības tālrunis 116111 ir bezmaksas tālruņa līnija, kas ir anonīma un darbojas visu diennakti. Darbadienās no pulksten 12:00 — 20:00 ar Uzticības tālruņa speciālistiem iespējams sazināties arī izmantojot tiešsaistes konsultācijas (turpmāk — čāts) — čata logs meklējams VBTAI mājaslapā www.bti.gov.lv, vai arī vērsties pēc palīdzības e-pastā — uzticibaspasts116111@bti.gov.lv.

IZVEIDOTI INFORMATĪVI VIDEO PAR GRŪMINGA RISKIEM

Bērni interneta vidē arvien biežāk sastopas ar uzmākšanās un izmantošanas riskiem. Šim apdraudējumam var būt dažādas formas, taču kopumā tas tiek dēvēts par grūmingu (*grooming*).

Lai pievērstu uzmanību grūminga problēmai, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija 1. oktobrī uzsāka informatīvo akciju televīzijā un elektroniskajos medijos.

Akcijas laikā televīzijā tiks demonstrēti sociālās reklāmas klipī, vienlaikus pedagogiem, vecākiem un speciālistiem tiks piedāvātas arī trīs īsfilmas par grūminga riskiem, ko var izmantot, runājot ar bērniem par apdraudējumiem internetā. Akcijas informatīvo materiālu klāstu papildina plakāti par grūminga tēmu.

VIDEO ŠEIT >

PILSĒTAS ABC 1. SEZONA NOSLĒGUSIES

NOSLĒGUSIES

Pilsētu
SPĒLES 1. SEZONA

Izlozēti
30 uzvarētāji, ar kuriem sazināsīms individuāli

Spēlē piedalījās
vairāk nekā 1000 spēlētāju

Vislielākā
interese par
Krāslavu, Jelgavu un Jēkabpili

Spēle turpinās
Aicinām ikvienu to
izspēlēt un iepazīt
Latvijas pilsētas!

Izlozējot 30 uzvarētājus no pareizo atbilžu autoriem, ir noslēgusies Drossinternets.lv aizraujošās tiešsaistes spēles "Pilsētas ABC" pirmā sezona. Kopš jūlija iespēju pārbaudīt savas zināšanas par Latvijas pilsētām ir izmantojuši vairāk nekā 1000 spēlētāji. Vislielākā interese bijusi par Krāslavu, Jelgavu un Jēkabpili.

Lai arī pirmā — vasaras sezona ir noslēgusies, spēle turpinās — to

aicināts izspēlēt ikviens interesents — gan tie, kuri apceļo Latviju, gan arī pilsētās dzīvojošie, lai pārbaudītu, cik labi pazīst savu pilsētu. Spēlētāja uzdevums ir izvērtēt 33 patiesus un nepatiesus apgalvojumus par kādu no Latvijas pilsētām, tāpēc, spēlējot "Pilsētas ABC", ikviens var uzzināt daudz interesantu faktu, kas noderēs, gan tajās viesojoties, gan labāk iepazīstot savu pilsētu. Turklāt spēle ir lielisks rīks, lai attīstītu spēlētāju kritisko domāšanu un informācijas prasību.

Izrādās, ka šādu apgalvojumu izvērtēšana sagādāja problēmas spēles dalībniekiem:

- ➔ Kuldīgā bijušas vairākas adatu fabrikas;
- ➔ Rēzekne atrodas Rēzeknes upes ielejā;
- ➔ Valmiera ir devītā lielākā pilsēta Latvijā ar 24865 iedzīvotājiem;
- ➔ Ozolnieki ir pusceļā starp Rīgu un Jelgavu

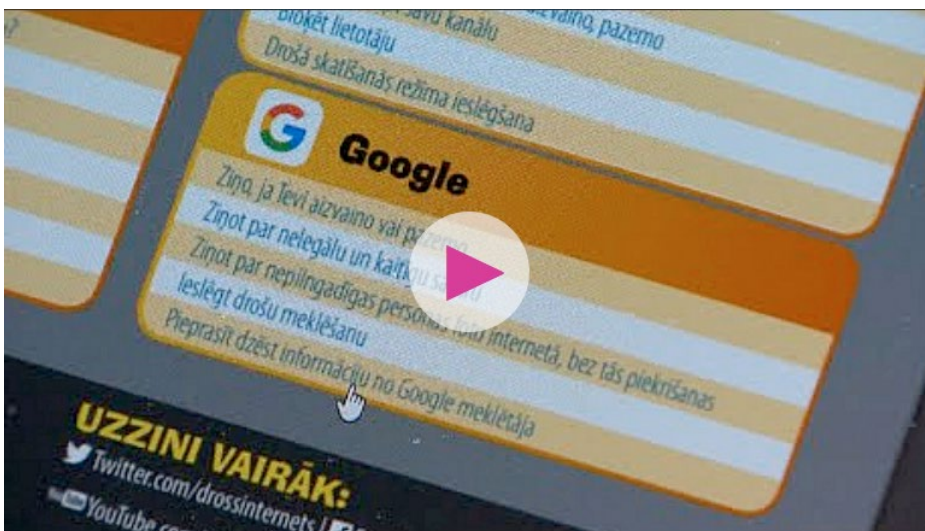
Pārbaudiet arī Jūs, vai zināt pareizo atbildi uz šādiem spēlēs iekļautajiem apgalvojumiem:

- ➔ Hercogs Jēkabs ir dzimis Kuldīgā;
- ➔ Daugavpili lielākais ezers ir Rāznas ezers;
- ➔ Liepājas karogā ir redzama priede;
- ➔ "Nerga" (?) ventiņmēlē nozīmē "čikstulis", "vārgulis".

"Pilsētas ABC" ideju izstrādāja un saturu veidoja Drossinternets.lv un Drošāka interneta vēstneši, kas ikdienā ir pedagogi, bibliotekāri un jauniešu centru darbinieki, bet savu iespēju robežās palīdz Drossinternets.lv, izglītojot bērnus un jauniešus par drošu, atbildīgu un jēgpilnu interneta lietošanu.

4. STUDIJA SIŽETS "VAI IESPĒJAMS IZDZĒST IERAKSTUS PAR SEVI NO GOOGLE"

LTV1 televīzijas raidījums "4. studija" pētīja, vai iespējams izdzēst internetā atrodamo informāciju par sevi no Google? Latvijas Drošāka interneta centrs skaidroja, kādos gadījumos to iespējams izdarīt un kas jādara, lai to panāktu. Informācijas dzēšanas pieprasījums ir jāaizpilda un jāiesniedz Google, kura to izskatīs, tāpat arī ir iespēja vērsties pie satura vietnes īpašnieka, lūdzot dzēst publikācijas, kurās esat redzams vai minēts. Sižetā pieminētajā Drossinternets.lv [Sociālo tīklu ceļvedī](#) ir apkopoti populārāko sociālo tīklu palīdzības rīki, kuri noderēs šādos un līdzīgos gadījumos, ziņojot par pārkāpumiem un rūpējoties par savu privātumu internetā.

Vai mums ir iespēja izdzēst internetā atrodamo informāciju par sevi?

SKATIES ŠEIT >

4. studija 16. septembrī

MATERIĀLI SKOLĒNIEM PAR DROŠĪBU INTERNETĀ UN MEDIJPRATĪBU

Aicinām izmantot Drossinternets.lv mājas lapā pieejamos izglītojošos materiālus bērniem, jauniešiem, skolotājiem un vecākiem par drošību internetā un medijpratību — **testus, uzdevumus, stundu plānus, video** u.c., kurus esam apkopojuši pa vecuma grupām un kategorijām, **piedāvājot tiešās saites uz materiāliem.**

Laikā, kad bērnu drošība internetā ir kļuvusi daudz aktuālāka nekā līdz šim, **aicinām pedagogus rast iespēju izmantot šos mūsu piedāvātos izglītojošos materiālus klases, datorikas, informātikas vai sociālo zinību mācību stundu laikā**, lai vērstu bērnu uzmanību uz riskiem un apdraudējumiem un kā no tiem izvairīties.

Darbam ar bērniem līdz 11 g.v.

- ➔ Stundu plāni
- ➔ Uzdevumi
- ➔ Testi
- ➔ Digitālās grāmatas
- ➔ Informatīvie materiāli
- ➔ Filmiņas

Darbam ar jauniešiem no 12-18 g.v.

- ➔ Stundu plāni
- ➔ Uzdevumi
- ➔ Testi
- ➔ Informatīvie materiāli
- ➔ Digitālās grāmatas
- ➔ Video

Vecākiem

- ➔ Padomu materiāli
- ➔ Metodiskie materiāli darbam ar sākumskolas bērniem
- ➔ Metodiskie materiāli darbam ar pamatskola un vidusskolas bērniem